

Aluehallitus

9.1.2024

PPHVA/26178/00.04.01.00/2023

10 § Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton strateginen yhteistyösopimus

Valmistelijat: konsernipalvelujen johtaja Jouko Luukkonen, osallisuus- ja yhdyspintapäällikkö Marjo Riitta Tervonen, hyvinvoinnin edistämisen päällikkö Sanna Salmela

Asian aikaisempi käsittely löytyy alla olevasta päätöshistoriasta.

Päätösehdotus

Yhdyspintalautakunta esittää aluehallitukselle, että se hyväksyy Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton strategisen yhteistyösopimuksen; ja esittää Pohjois-Pohjanmaan liitolle ja alueen kunnille, että ne hyväksyvät Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton strategisen yhteistyösopimuksen.

Päätösesitys

Hyvinvointialuejohtaja Ilkka Luoma:

Aluehallitus hyväksyy yhdyspintalautakunnan ehdotuksen.

Päätös

Merk. Eija-Riitta Niinikoski, Anneli Näppä, Matti Soronen, Maarit Matinolli, Anu Mattila, Tarja Ollanketo, Esa Aalto, Anu Plaketti, Olli Kohonen, Antti Ollikainen, Pirkko Mattila ja Sanna Laine poistuivat esteellisinä (yhteisöjäävi) kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Varajäsenet Susanna Kisner ja Jani Törmi osallistuivat sinä aikana kokoukseen. Esa Aallon tilalle pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Paavo Koho.

Aluehallitus hyväksyi hyvinvointialuejohtajan esityksen.

Liitteet

Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton strateginen yhteistyösopimus

Päätöshistoria

Yhdyspintalautakunta 14.12.2023 §76

Valmistelijat:Konsernipalvelujen johtaja Jouko Luukkonen, osallisuus- ja yhdyspintapäällikkö Marjo Riitta Tervonen, hyvinvoinnin edistämisen päällikkö Sanna Salmela

Hyvinvointialueilla, kunnilla ja maakuntaliitolla on yhteiset asukkaat sekä asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötarpeita. Asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä sekä muiden hyvinvointialueiden, kuntien ja maakuntaliiton toiminnallista yhteistyötä edellyttävien tehtävien asianmukaista ja asiakaslähtöistä toteuttamista tukevat yhteisesti asetetut tavoitteet, sovitut menettelytavat ja rakenteet sekä toimiva tiedonkulku. Tätä tarkoitusta varten on valmisteltu Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton strateginen yhteistyösopimus.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta annetun otteen oikeaksi todistaa

17.1.2024

Aluehallitus

9.1.2024

Yhteistyösopimusta on käsitelty kuntajohtajafoorumissa keväällä ja syksyllä 2023. Lisäksi sopimusta on esitelty maakuntapäivien yhteydessä järjestetyssä tilaisuudessa, jossa mukana oli kuntien luottamushenkilöjohto ja kuntajohtajia. Yhdyspintalautakunnassa sopimusta esiteltiin 28.9.2023 pidetyssä infossa.

Kuntajohtajafoorumin kautta luonnokseen on saatu kommentteja, joita saatiin maakuntaliitosta ja kunnilta. Luonnokseen tehtiin lukuisia tarkennuksia kommenttien pohjalta. Kuntajohtajia on tiedotettu 17.11 pidetyn kuntajohtajafoorumin yhteydessä, että sopimus lähetetään hyväksyttäväksi osapuolten toimielimiin yhdyspintalautakunnan käsittelyn jälkeen.

Päätösesitys

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisjohtaja Kirsti Ylitalo-Katajisto (p. 044 703 4007):

Yhdyspintalautakunta esittää aluehallitukselle, että se hyväksyy Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton strategisen yhteistyösopimuksen; ja esittää Pohjois-Pohjanmaan liitolle ja alueen kunnille, että ne hyväksyvät Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton strategisen yhteistyösopimuksen.

Päätös

Lautakunta hyväksyi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisjohtajan esityksen.

Merk. Kirsti Ylitalo-Katajisto saapui kokoukseen klo 12.40.

Liitteet

Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton strateginen yhteistyösopimus

Aluehallitus

9.1.2024

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista**.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on **Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus**

- postiosoite: PL 10, 90029 Pohde
- käyntiosoite: Kajaanintie 50, 90220 OULU
- sähköpostiosoite: kirjaamo@pohde.fi
- puhelinnumero: 08 315 6126

Kirjaamon aukioloaika on arkisin klo 08.00 - 15.45.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti viranomaiselle, joka on tehnyt päätöksen. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä vaaditaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta annetun otteen oikeaksi todistaa

17.1.2024

Pöytäkirjanpitäjä

Aluehallitus

9.1.2024

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Annettu tiedoksi sähköisesti

Päivämäärä 17.1.2024

Vastaanottajat Pohjois-Pohjanmaan kunnat, Pohjois-Pohjanmaan liitto

---

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta
pöytäkirjasta annetun otteen oikeaksi todistaa

17.1.2024

Pöytäkirjanpitäjä

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton strateginen yhteistyösopimus

Sisältö:

1. Osapuolet.....	3
2. Sopimuksen lähtökohdat ja tarkoitus	4
3. Yhteistyön tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit.....	6
3.1 Yhteiset periaatteet.....	6
3.2 Yhteiset tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet.....	6
4. Strategisen yhteistyön rakenteet	8
4.1 Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyöfoorumit	8
4.2 Tietojen jakaminen hyvinvointialueen, kuntien ja maakuntaliiton välillä	10
4.3 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.....	10
5. Sopimuksen hyväksyminen.....	11
5.1 Sopimuksen voimaantulo	11
5.2 Sopimuksen voimassaolo	11
5.3 Sopimuksen irtisanominen.....	11
6. Muut ehdot	12
6.1 Kustannukset.....	12
6.2 Sopimuksen muuttaminen.....	12
7. Sopimuksen seuranta.....	13
8. Erimielisyyksien ratkaiseminen.....	14
9. Allekirjoitukset	15

1. Osapuolet

Tämän sopimuksen osapuolet ovat

1. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (y-tunnus xxxxxxx-x)
Jakeluosoite
Postitoimipaikka
2. B:n kunta (y-tunnus xxxxxxx-x)
Jakeluosoite
Postitoimipaikka
3. C:n kunta (y-tunnus xxxxxxx-x)
Jakeluosoite
Postitoimipaikka
4. n Kunta
5. Pohjois-Pohjanmaan liitto

Osapuolista käytetään jäljempänä yhdessä nimitystä ”Osapuolet” tai yksittäisenä ”Osapuoli”.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue myöhemmin ”Hyvinvointialue”.

Osapuolista 2-n myöhemmin yhdessä ”Kunnat” tai yksittäisenä ”Kunta”.

Osapuolesta X myöhemmin ”Maakuntaliitto”.

Osapuolet sitoutuvat yhdessä edistämään tämän sopimuksen ja tämän sopimuksen pohjalta mahdollisesti tehtyjen erillisten sopimusten tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista.

2. Sopimuksen lähtökohdat ja tarkoitus

Hyvinvointialueilla, kunnilla ja maakuntaliitolla on yhteiset asukkaat sekä asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötarpeita. Asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä sekä muiden hyvinvointialueiden, kuntien ja maakuntaliiton toiminnallista yhteistyötä edellyttävien tehtävien asianmukaista ja asiakaslähtöistä toteuttamista tukevat yhteisesti asetetut tavoitteet, sovitut menettelytavat ja rakenteet sekä toimiva tiedonkulku. Tässä sopimuksessa sovitaan puitteet Osapuolten väliselle yhteistyölle.

Kuntalain 1 § mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa. Sote-järjestämislain 6 § mukaan kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Saman lain 7 § mukaan hyvinvointialueen on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Aluekehityslain 2 § mukaan maakuntien liiton tehtävänä on edistää alueiden kestävästä kehitystä, kasvua ja kilpailukykyä, asukkaiden hyvinvointia ja elinympäristön laatua.

Lainsäädäntö edellyttää kuntia ja hyvinvointialueita toimimaan yhteistyössä. Yhteistyöstä on säädetty muun muassa hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021, ”hyvinvointialuelaki”) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa (612/2021, ”sote-järjestämislaki”). Sopimuksessa huomioidaan ainakin hyvinvointialuelain 14 §, sote-järjestämislain 6, 7, 10, 32, ja 50 §.

Hyvinvointialuelain 14 § mukaan hyvinvointialueen ja sen alueen kuntien on neuvoteltava vähintään valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Neuvottelussa voidaan sopia ainakin yhteistyön edellyttämistä yhteistoimintarakenteista, toimintamalleista sekä yhteistyön edellyttämästä tiedonkulusta.

Tässä sopimuksessa yhteistyön osapuolena on myös maakuntaliitto.

Yhteistyön yleisinä tavoitteina ovat ihmislähtöiset, saavutettavat ja saumattomat palveluketjut ja eri osapuolten kattava yhteistyö yhdyspinta-tehtävissä.

Tällä sopimuksella edistetään Osapuolten yhteistyötä määrittelemällä yhteistyölle asetetut strategiset tavoitteet, yhteistyön toimeenpanoon liittyvät rakenteet sekä vastuutahot. Strategisesta yhteistyöstä sopiminen luo edellytykset Osapuolten väliselle sujuvalle yhteistyölle sekä selkeyttää yhteistyötä koskevaa vastuunjakoa Osapuolten välillä.

3. Yhteistyön tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

3.1 Yhteiset periaatteet

Yhteistyön pohjana on lainsäädännön lisäksi hyvinvointialueen strategia, kuntien strategiat ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntastrategia (maakuntasuunnitelma ja maakuntaohjelma) sekä näitä toimeenpanevat muut strategiset asiakirjat ja ohjelmat.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue, Pohjois-Pohjanmaan kunnat ja Pohjois-Pohjanmaan liitto ovat toistensa strategisia kumppaneita. Tavoitteena on sujuvat monialaiset rakenteet ja selkeä asioiden käsittely ja yhteiseen tietoon perustuva tilannekuva väestöstä ja eri väestöryhmien terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden tilasta ja kokemuksesta, palvelutarpeesta, kustannuksista sekä näiden kehitysnäkymistä.

Strateginen kumppanuus rakentuu vahvaan luottamukseen ja sitoutumiseen yhdessä tekemiseen.

Tilannekuva sekä kehittäminen perustuvat selkeään ja ennakoivaan asioiden valmisteluun, johon jokainen osapuoli sitoutuu tuottamaan oman osansa tarvittavasta tietopohjasta.

Jokainen sopimuksen osapuoli sitoutuu siihen, että yhdyspinnoilla on tarvittavilta osin myös viranhaltija/työntekijä - vastinparit. Osapuolet kannustavat viranhaltijoitaan/työntekijöitään tekemään yhteistyötä ja osallistumaan yhdyspintoihin liittyviin työryhmiin ja verkostoihin.

3.2 Yhteiset tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet

Osapuolet sitoutuvat edistämään tässä kohdassa määriteltyjen yhteisesti asetettujen tavoitteiden toteutumista. Osapuolet sitoutuvat mittaamaan tavoitteiden saavuttamista jokaisen tavoitteen osalta. Strategisen yhteistyösopimuksen mittareita seurataan ja tarkastetaan tässä Sopimuksessa kuvatulla tavalla.

Osapuolet sopivat yhdessä konkreettisista tavoitteista ja niiden saavuttamista mittaavista mittareista, niiden arvioinnista sekä työnjaosta valtuustokausittain pidettävissä neuvotteluissa seuraavilla yhteistyön osaluilla:

- Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen (sis. ehkäisevä päihdetyö)
- Tulevaisuus- ja tilannekuvatyö
- Osallisuus ja järjestöyhteistyö
- Työllistymisen tukeminen
- Maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen
- Maankäyttö, asuminen ja liikennejärjestelmä
- Digitalisaatio
- Sivistyspalvelujen sekä sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyö
- Asiantuntijaliikenne ja kuljetuspalvelut
- Tiedolla johtaminen
- Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta
- Yhteinen edunvalvontatyö ja strateginen suunnittelu
- Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

4. Strategisen yhteistyön rakenteet

4.1 Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyöfoorumit

Hyvinvointialuelain 14 § mukaisia kuntien ja hyvinvointialueiden neuvotteluja toteutetaan mm. seuraavilla tavoilla:

Yhteistyöfoorumi

Osapuolet perustavat strategisen tason yhteistyöfoorumin, jonka tehtävänä on seurata ja ohjata strategisen yhteistyön toimivuutta.

Yhteistyöfoorumiin osallistuvat Osapuolena olevien hyvinvointialueen, kuntien, sekä Maakuntaliiton luottamushenkilöt sekä viranhaltijajohto erikseen sovitulla tavalla.

Foorumin kokoonkutsujana on hyvinvointialue ja se vastaa foorumin käytännön järjestelyistä. Foorumi kokoontuu vähintään vuosittain ja muuten tarvittaessa.

Yhteistyöfoorumin puheenjohtajana toimii hyvinvointialueen aluehallituksen puheenjohtaja.

Kuntajohtajafoorumi

Osapuolet perustavat ylimmän viranhaltijajohdon yhteistyöfoorumin (kuntajohtajafoorumi), jonka tehtävänä on johtaa tällä sopimuksella sovittua yhteistyötä sekä yhteensovittaa strategisen ja operatiivisen tason yhteistyötä hyvinvointialueen ja kuntien välillä pyrkien yhteistyön ennustettavuuteen, pitkäjänteisyyteen sekä tehokkuuteen.

Kuntajohtajafoorumi vastaa tällä sopimuksella sekä tämän sopimukseen pohjalta mahdollisesti tehdyillä tarkemmilla sopimuksilla sovitun yhteistyön tavoitteiden toteutumisen kalenterivuosittaisesta seurannasta. Kuntajohtajafoorumiin osallistuvat hyvinvointialuejohtaja, kunnanjohtajat ja maakuntajohtaja. Hyvinvointialueen osalta foorumiin osallistuvat lisäksi aluehallituksen puheenjohtaja ja yhdyspintalautakunnan puheenjohtaja.

Kuntajohtajafoorumin kokoonkutsujana on hyvinvointialue ja se vastaa foorumin käytännön järjestelyistä. Foorumi kokoontuu vähintään puoli-vuosittain ja muuten tarvittaessa.

Kuntajohtajafoorumin puheenjohtajana toimii hyvinvointialuejohtaja.

Lisäksi hyvinvointialueen ja yksittäisen kunnan välillä voidaan käydä tarpeen mukaan kahdenvälisiä johdon tapaamisia strategisten tavoitteiden toteuttamisesta.

Yhteistyöfoorumien ja kuntajohtajafoorumien käsiteltävät asiat valmistelee työvaliokunta, joka koostuu esimerkiksi hyvinvointialueen edustajasta, 1-3 kuntaedustajasta ja maakuntaliiton edustajasta.

Operatiivinen yhteistyö

Osapuolet tunnistavat yhteistyön kannalta keskeiset yhdyspinnat ja niiden merkityksen. Osapuolet sopivat, että palvelusektoreiden yhdyspinta- ja integraatiotyötä pyritään vahvistamaan ja sujuvasti edistämään käsittelemällä tarvittaessa tähän liittyviä kysymyksiä toimialajohdon välisissä kokouksissa.

Osapuolet sopivat operatiivisen yhteistyön kokouskäytännöistä, kokoonpanosta ja kokouskutsuihin liittyvistä menettelyistä erikseen.

Operatiivisesta yhteistyöstä sovitaan erikseen esiin tulleiden tarpeiden mukaisesti. Operatiivisessa työssä voidaan muodostaa erillisiä verkostoja operatiivisen työn edistämiseksi. Tällaisia verkostoja ovat mm hyvinvointijohtamisen verkosto.

Lisäksi sopimuksen allekirjoitushetkellä on seuraavia erikseen perustettuja yhteistyöryhmiä:

- Pohjois-Pohjanmaan järjestöyhteistyöryhmä/järjestöneuvottelukunta
- Sivistysjohtajien verkosto
- Hyvinvoinnin edistämisen yhteistyöryhmä
- Opiskeluhuollon yhteistyöryhmä
- Toimeentulokiasiodien neuvottelukunta
- Valmius- ja turvallisuusfoorumi
- Mielensterveys- ja päihdepalvelujen sekä lähisuhdeväkivallan ehkäisyn yhteistyöryhmä

Jollei lainsäädännöstä muuta johdu, uusien yhteistyöryhmien perustamisesta sovitaan kuntajohtajafoorumissa ja samalla sovitaan annettavista tehtävistä operatiivisen työn kehittämiseksi.

4.2 Tietojen jakaminen hyvinvointialueen, kuntien ja maakuntaliiton välillä

Hyvinvointialueen, kuntien ja maakuntaliiton toimiva yhteistyö perustuu yhteiseen tilannekuvaan. Yhteisiä asukkaita ja palvelutarpeita koskevan tilannekuvan ylläpidon tulee olla jatkuvaa. Yhteisen tilannekuvan tietopohjana voidaan hyödyntää hyvinvointikertomuksia ja -suunnitelmia ja näihin liittyvää yhteistyötä sekä Pohjois-Pohjanmaan liiton strategista tulevaisuus- ja tilannekuvatyötä. Yhteisen tilannekuvan ylläpitämisessä hyödynnetään luvussa 4.1 määriteltyjä yhteistyöfoorumeita sekä muita sovittuja yhteistyön toimintamalleja.

Kukin Osapuoli on yhteistyön onnistumiseksi velvollinen voimassa olevan lainsäädännön sekä Osapuolta mahdollisesti rajoittavien sopimusehtojen puitteissa jakamaan sen hallussaan olevia yhteistyöhön tarvittavia tietoja toistensa kanssa.

4.3 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Osapuolet tekevät yhteistyötä niiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa, jotka toimivat hyvinvointialueen alueella. Osapuolet sitoutuvat edistämään niiden toimintaedellytyksiä.

Hyvinvointialue, kunnat ja maakuntaliitto määrittelevät yhdessä sidosryhmien rooleja yhteistyössä.

5. Sopimuksen hyväksyminen

5.1 Sopimuksen voimaantulo

Sopimus tulee voimaan, kun Osapuolten toimivaltaiset luottamuselimet ovat sen hyväksyneet ja kaikki Osapuolet ovat sen allekirjoituksillaan vahvistaneet.

5.2 Sopimuksen voimassaolo

Sopimus on voimassa toistaiseksi, kunnes se korvataan Osapuolten välisellä uudella yhteistyösopimuksella seuraavan valtuustokauden alettua.

5.3 Sopimuksen irtisanominen

Sopimuksen irtisanomisaika on 12 kuukautta. Sopimuksen irtisanominen on toimitettava kirjallisessa muodossa ja irtisanominen tulee tehdä kirjallisesti.

6. Muut ehdot

6.1 Kustannukset

Tämän Sopimuksen yhteistyön kustannuksista vastaa kukin taho omakustannuseriaaalla eli osallistuva taho vastaa osallistuvan henkilö-kuntansa kustannuksista, ellei muuta ole erikseen sovittu.

Eri foorumeiden, kokousten ja verkostojen kokouspaikkakustannuksista vastaa kukin järjestävä organisaatio. Yleisperiaatteenä on, että kokouspaikat kiertävät yhteistyöhön osallistuvien organisaatioiden kesken.

Tämän sopimuksen perusteella sovittavista operatiivisista toimenpiteistä aiheutuvista kustannuksista sovitaan Osapuolten kesken tapauskohtaisesti erikseen.

6.2 Sopimuksen muuttaminen

Sopimuksen tavoitteiden toteutumista seurataan siten kuin on sovittu sopimuksen seitsemännessä luvussa. Seurannan tulosten perusteella yhteistyötä Osapuolten välillä kehitetään ja parannetaan, ja tarvittaessa tehdään muutoksia yhteistyösopimukseen.

Yhteistyösopimusta voidaan muuttaa vain kirjallisesti. Yhteisistä tavoitteista ja näkökohdista voidaan sopia tarkemmin erikseen.

7. Sopimuksen seuranta

Sopimuksen tavoitteita ja niiden toteutumista seurataan ja arvioidaan jatkuvasti niissä yhteistyöfoorumeissa, joista säädetään sopimuksen neljännessä luvussa. Sopimuksen sisältöä, ajanmukaisuutta ja päivitystarpeita tarkastellaan kokonaisvaltaisesti yllä mainituissa foorumeissa sekä Osapuolten hallituksissa ja valtuustoissa. Strategisen yhteistyösopimuksen seuranta toteutetaan myös lakisääteisissä kuntien ja hyvinvointialueiden neuvotteluissa, jotka on toteutettava alueilla vähintään valtuustokausittain.

Seurannassa hyödynnetään niitä mittareita, joista säädetään sopimuksen alaluvussa 3.2. Seurannassa ja arvioinnissa voidaan hyödyntää myös sopimuksen liitteeksi valmisteltavaa strategisten tavoitteiden työkirjaa tai muuta vastaavaa liiteasiakirjaa, jossa määritellään yhteiset tavoitteet, toimenpiteet ja vastuutahot, resurssit ja arviointimittarit.

8. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan Osapuolten välisin neuvotteluin. Osapuolten tulee tosiasiallisesti neuvotella vähintään kolme (3) kertaa erimielisyyden ratkaisemiseksi.

Muutoin erimielisyys ratkaistaan hallintoriitana hallinto-oikeudessa tai yksityisoikeudellinen erimielisyys toimivaltaisessa yleisessä tuomioistuimessa.

9. Allekirjoitukset

Tämä sopimus allekirjoitetaan sähköisesti ja kukin Osapuoli saa Sopimuksesta yhtäpitävän kappaleen.

Tämä sopimus allekirjoitetaan x kappaleena ja kukin Osapuoli saa Sopimuksesta yhtäpitävän kappaleen.

Paikka ja aika: _____

Hyvinvointialue X

_____

Paikka ja aika: _____

Kunta A

_____

Paikka ja aika: _____

Kaupunki B

_____